

Korte studies in Mattheüs (39)

Uit Egypte geroepen (4)

Hoe kan Mattheüs Hosea 11:1 citeren en toepassen op de Messias, terwijl Hosea de tekst duidelijk bedoelde voor Israël? Dat is de vraag waar we ons ook in deze studie nog mee bezig zullen houden. In de vorige studie letten we op de wijnstok. Israël is de wijnstok die uit Egypte is overgeplant in het beloofde land volgens Psalm 80. De Heere Jezus zegt ons dat Hij de WARE wijnstok is. Alle beloften die er nog in de toekomst zijn voor Israël zijn er vanwege Hem. Alles wat Hem overkomt is vanwege het volk. Israël en de Messias zijn niet van elkaar te scheiden. Als Israël uit Egypte wordt geroepen, wordt Hij dat ook. De profetieën voor Israël worden vervuld – vol gemaakt – in Hem. Dat alles zien we in Zijn geboorte, leven en lijden, sterven en opstanding.

Dat neemt niet weg dat alles wat er voor Israël geschreven staat ook nog steeds voor Israël bedoeld is. Ook Israël zal nog een opstanding meemaken. Dat verklaart overigens meteen een andere tekst uit Hosea, die dikwijls nogal ingewikkeld wordt gevonden.

‘Kom laten wij terugkeren naar de HEERE, want Hij heeft verscheurd, maar Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen, maar Hij zal ons verbinden. Na twee dagen zal Hij ons levend maken, op de derde dag zal Hij ons doen opstaan en zullen wij voor Zijn aangezicht leven.’ (Hos. 6:1, 2).

Deze profetie staat nog pal overeind voor het volk, voor wie ze bedoeld is. Maar ze is al vervuld – vol gemaakt – in Hem, in Zijn opstanding op de derde dag. Als je al het voorgaande over de eenheid tussen het volk en zijn Messias goed hebt begrepen, heb je ook niet zo veel moeite meer met deze tekst.

Ik laat je in deze studie nog een voorbeeld zien waar het gaat om die eenheid tussen Christus en Zijn volk. Dat voorbeeld haal ik uit de profeet Jesaja. In de hoofdstukken 40 tot en met 55 staat het werk van de knecht van de Heere centraal. Je vindt ‘de knecht’ achttien keer terug in dat gedeelte. Afwisselend wordt die naam voor het volk en de Messias gebruikt. Soms is er bijna geen onderscheid te zien en geldt de naam voor beiden.

De eerste keren dat je ‘de knecht’ tegenkomt in die hoofdstukken is Jesaja 41:8 en 9:

‘Maar u, Israël, Mijn knecht, u, Jakob, die Ik heb verkoren, het zaad van Abraham, Mijn liefhebber, u, die Ik heb gegrepen van de einden der aarde en haar uit haar uithoeken geroepen heb en tegen wie Ik zei: U bent Mijn knecht, u heb Ik uitverkoren en Ik heb u niet verworpen.’ (Jes. 41:8, 9).

Het is ook uit de context duidelijk dat het hier om het volk gaat. Gods volk wordt vertroost en duidelijk gemaakt dat wat er ook gebeuren zal, God Zijn plannen met Zijn volk waar zal maken.

Als je nu Jesaja 49:3 leest, los van alles wat eromheen staat, denk je wellicht dat het daar ook over het volk gaat:

'Hij heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Knecht, Israël, in Wie Ik verheerlijkt zal worden.' (Jes. 49:3).

Dát staat er immers: 'Mijn Knecht, Israël'.

Maar lees het vervolg van dit gedeelte:

'Maar Ik zei: Ik heb tevergeefs gearbeid, Ik heb Mijn kracht nutteloos en vruchteloos toegebracht; zeker, Mijn recht is bij de HEERE en Mijn werkloon is bij Mijn God. En nu zegt de HEERE, Die Mij Zich van moeders buik af tot een Knecht geformeerd heeft, dat Ik Jakob tot Hem wederbrengen zou; maar Israël zal zich niet verzamelen laten; nochtans zal Ik verheerlijkt worden in de ogen des HEEREN en Mijn God zal Mijn sterkte zijn.' (Jes. 49:4, 5).

Zonder dat ik deze tekst verder hoeft uit te leggen, zie je meteen dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen deze Knecht en het volk Israël. Tegelijkertijd wordt diezelfde Knecht óók Israël genoemd in vers 3. Dus het gaat hier over Israël, de Knecht en Israël het volk.

Ik hoop dat je ziet wat ik bedoel. De ene keer is de knecht het volk Israël en de andere keer is de Knecht de Messias van Israël, maar dan wordt Hij Zelf ook Israël genoemd! Dat is die wonderlijke eenheid die er bestaat tussen de Messias en Zijn volk. Ze zijn niet te scheiden.

Dan rest ons nog de vraag waarom Mattheüs nu juist Hosea 11:1 citeert. Wat heeft dat met het vervolg van zijn Evangelie te maken? Is er nog een diepere reden waarom hij Hosea te berde brengt? Het antwoord is natuurlijk: ja, die is er. Mattheüs wil zijn lezers net als bij de vorige teksten die hij citeerde de zekerheid van de vervulling van de beloften van het nieuwe verbond in het hart prenten. Hij schrijft Hosea 11:1 niet alleen maar op, om te zeggen: kijk maar, daar staat het, dus Jezus is de Christus. Dat is veel te oppervlakkig gedacht. Mattheüs verwacht niet dat je alleen die ene tekst maar even verifieert en dan weer verder leest. Het gaat hem om de bredere boodschap die er in dat citaat schuil gaat. Hier zullen we de volgende keer nog even bij stilstaan.

Het kan de moeite lonen om alle teksten met 'knecht' in Jesaja 40-55 op te zoeken en te lezen en je dan af te vragen over wie het gaat. De Messias of Zijn volk.

'De knecht' in Jesaja 40-55:

41:8, 9

42:1, 19

43:10

44:1, 2, 21, 26

45:4

48:20

49:3, 5, 6, 7

50:10

52:13

53:11